

Europeiska principer och riktlinjer för lokal öppen fritids- och ungdomsverksamhet

Ett demokratiskt samhälle behöver unga människors röster och aktiva deltagande. För att kunna ta denna roll behöver unga en plats där de kan sätta sin egen agenda. En plats där de, tillsammans med andra unga, kan undersöka, uttrycka och utveckla sina intressen och förmågor, såväl som sina idéer för framtiden. En plats där de kan få stimulans och stöd att vidareutveckla de kunskaper, färdigheter, attityder och värderingar de behöver för att kunna nå sin fulla potential som individer och samhällsmedborgare. Denna plats är den öppna fritids- och ungdomsverksamheten, en plats där unga¹ är och alltid måste vara dess främsta intressenter.

Den öppna fritids- och ungdomsverksamheten är därmed en lärandeprocess, inte bara för unga utan också för samhället i sig. Det är en investering som alla tjänar på. För ett samhälle som eftersträvar inkludering och social sammanhållning så har den öppna fritids- och ungdomsverksamheten en viktig roll att spela

Den öppna fritids- och ungdomsverksamhetens övergripande mål har formulerats i många viktiga politiska dokument från både EU och Europarådet². Dessa principer och riktlinjer är emellertid inget politiskt dokument. Istället omformar dessa principer och riktlinjer dessa dokument till konkreta riktlinjer rörande vad som behövs för att etablera och upprätthålla kvaliteten i den lokala öppna fritids- och ungdomsverksamheten.

Idéen om ett dokument lanserades första gången under 2nd Youth Work Convention (andra konventet om ungdomsarbete), som hölls i Bryssel 2015. I deklARATIONEN konstaterades att "konventet efterfrågar en större medvetenhet om det lokala ansvaret och en överenskommelse med lokala och regionala myndigheter kring ett europeiskt dokument om lokalt ungdomsarbete". Drivkraften var att skapa en gemensam grund för öppen fritids- och ungdomsverksamhet.

Utifrån deklARATIONEN lanserades det strategiska Erasmus+-samarbetet Europe Goes Local³ av 22 nationella kontor för Erasmus+ ungdomsdel, tillsammans med sina samarbetspartners InterCity Youth-nätverket, POYWE-nätverket, European Youth Forum och partnerskapet mellan EU och Europarådet. Detta dokument är ett av projektets huvudsakliga resultat. Den har utvecklats genom en konsultationsprocess som har ägt rum inom hela Europa och engagerat ett brett spektrum av intressenter på alla nivåer, inklusive myndigheter, kommuner, icke-statliga organisationer, ungdomsorgani-

sationer, ungdomsråd, paraplyorganisationer och många fler. Den är därmed skapad och ägd av den europeiska ungdomsarbetsgemenskapen och angår alla, från politiker till ungdomsarbetare och unga, som är engagerade i den öppna fritids- och ungdomsverksamheten och vill förbättra denna.

Syftet med dessa principer och riktlinjer är att bidra till att vidareutveckla den lokala öppna fritids- och ungdomsverksamheten. Den gör detta genom att ange vilka principer som bör vägleda verksamheten och hur olika aspekter av den bör utformas för att möta dessa principer.

Detta dokument utgör alltså en gemensam europeisk plattform för den nödvändiga dialogen om öppen fritids- och ungdomsverksamhet. Den är ett verktyg som fungerar som en checklista som intressenter kan samlas kring för att diskutera vilka åtgärder som eventuellt kan behövas för den fortsatta utvecklingen av den öppna fritids- och ungdomsverksamheten samt säkerställa att inga aspekter eller perspektiv förbises och att genomförandet av öppen fritids- och ungdomsverksamhet sker på bästa och mest effektiva sätt. Detta dokument ska därför betraktas som en helhet och de olika punkterna är inte listade i prioritetsordning utan i logisk ordning.

Den öppna fritids- och ungdomsverksamheten karakteriseras dock av sin rika mångfald, inte bara avseende dess praktik utan också i hur den organiseras, styrs och finansieras. Även om den stora majoriteten av ungdomsarbetet utgår från och sker på lokal nivå så har olika aktörer, på olika nivåer, ansvar för de olika frågor som är listade i detta dokument. Ingen av dem kan själva uppfylla alla dess krav, ingen av dem kan avsäga sig ansvar.

I syfte att stödja diskussionen kring hur detta dokument kan tillämpas på olika lokala förhållanden kommer den att åtföljas av en interaktiv digital verktygslåda som erbjuder olika perspektiv, förklaringar, referensdokument och exempel på god praxis relaterad till de olika avsnitten och punkterna.

¹ Unga människor är emellertid inte en homogen grupp. De har olika bakgrund, intressen och idéer, de kan vara organiserade eller inte och de kommer att ha olika behov utifrån dessa och andra olikheter.

² Dessa dokument är bland annat: Original engelska

³ Projektet finansieras inom ramen för transnationella samverkansaktiviteter inom programmet Erasmus+

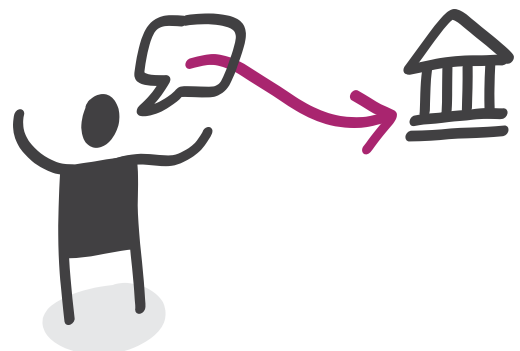
DEN ÖPPNA FRITIDS- OCH UNGDOMSVERKSAMHETEN ÄR VÄRDEBASERAD OCH DESS GRUNDLÄGGANDE PRINCIPER ÄR ATT DEN SKA:

- ★ bygga på frivilligt deltagande – på att unga människor är aktiva i den öppna ungdomsverksamheten utifrån egen vilja och motivation;
- ★ bygga på och svara mot ungas självupplevda behov, intressen, idéer och erfarenheter, och på så sätt ge mervärde och/eller glädje i livet;
- ★ skapas, organiseras, planeras, förberedas, utföras och utvärderas tillsammans med eller av unga;
- ★ bidra till ungas personliga och sociala utveckling genom icke-formellt och informellt lärande;
- ★ sträva efter att stärka ungas människors självbestämmande, autonomi och tillgång till sina rättigheter;
- ★ ha ett helhetsperspektiv på unga och möta dem där de är, som kapabla individer och primära resurser i sina egna liv och för samhället som helhet;
- ★ främja kritiskt tänkande och kreativitet såväl som mänskliga rättigheter, demokratiska värden och aktivt medborgarskap;
- ★ vara aktivt inkluderande och erbjuda lika möjligheter till alla unga.

DEN ÖPPNA FRITIDS- OCH UNGDOMSVERKSAMHETENS BEHÖVER VÄGLEDAS AV EN POLICY FÖR ÖPPEN FRITIDS- OCH UNGDOMSVERKSAMHET SOM:

- ★ är utvecklad:
  - inom ramen för och i överensstämmelse med ovanstående grundläggande principer;
  - i samverkan mellan alla relevanta intressenter, inklusive unga, där dessa har klara roller och mandat och är engagerade i alla stadier av processen;
  - baserat på relevant och uppdaterad kunskap om ungas behov, rättigheter och intressen, såväl som på ny forskning och de olika former av och metoder för öppen ungdomsverksamhet som kan användas för att nå syften och mål;
- ★ bygger på tydliga och mätbara kvalitativa och kvantitativa indikatorer för vad som ska uppnås gällande ungas delaktighet, inflytande och lärande;
- ★ tilldelar, i relation till målen, ändamålsenliga resurser;
- ★ innehåller tydliga och politiskt erkända syften och mål på lokal nivå, samtidigt som lokala civilsamhällesorganisationers autonomi respekteras;
- ★ är tydligt kopplad och positionerad till en bredare ungdomspolicy på alla nivåer, från lokal till europeisk.

- ★ utformas i dialog mellan alla relevanta aktörer;
- ★ omvandla syften och mål till enhetliga strategier och planer;
- ★ definiera och etablera de förutsättningar och arbetsprocesser som behövs för att bedriva en kvalitativ öppen fritids- och ungdomsverksamhet
- ★ kontinuerligt utbyta information avseende planer och aktiviteter med andra lokala, nationella och europeiska aktörer inom ungdomsområdet samt aktivt engagera sig i tvär- och intrasektoriell samverkan;
- ★ ge unga råd samt tillgång till ett brett spektrum av anpassad information avseende deras rättigheter såväl som avseende deras möjligheter att ta del av olika typer av lokala, nationella och internationella aktiviteter;
- ★ stimulera och stödja unga människor:
  - att mötas över alla sorters barriärer och gränser i syfte att umgås, utbyta erfarenheter och idéer, organisera sig, lära från varandra och agera
  - att vara aktiva samhällsmedborgare och utöva inflytande i samhället, inklusive att ta del i politiskt beslutsfattande;
  - att vara öppna mot världen och aktivt engagera sig i regional, nationell, europeisk och internationell mobilitet och samverkan;
- ★ formulera, tillsammans med unga, lärandemål som dessa upplever som relevanta för sin personliga och sociala utveckling;
- ★ dokumentera och synliggöra utfallet av ungas icke-formella och informella lärande, dvs. de kunskaper, färdigheter, attityder och värderingar de införskaffat genom den öppna fritids- och ungdomsverksamheten samt att stödja valideringen av uppnådda kompetenser;
- ★ förse ungdomsarbetare med information, utbildning, träning och stöd som är relevant och anpassad till lokala behov samt stimulera och stödja kontinuerlig kompetensutveckling.

- ★ agera inom ramen för ett tydligt etiskt ramverk baserat på ovanstående grundläggande principer, FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, FN:s barnkonvention och Europeiska konventionen om mänskliga rättigheter;
- ★ drivas av viljan att stödja unga i deras personliga och sociala utveckling;
- ★ skapa en möjliggörande och förtroendefull omgivning som är aktivt inkluderande, stärkande och socialt engagerande, kreativ och säker, rolig och seriös, lekfull och planerad;
- ★ se behovet av och söka sätt:
  - att engagera unga i alla steg i den öppna ungdomsverksamhetens arbetsprocess;
  - att stödja unga människors självorganisering;
- ★ ha de kompetenser, dvs. de kunskaper, färdigheter, attityder och värderingar som är nödvändiga för att genomföra öppen fritids- och ungdomsverksamhet i enlighet med de principer och åtgärder som beskrivs i detta dokument;
- ★ se den öppna ungdomsverksamheten som en process för ömsesidigt lärande samt att se behovet av konstant kompetensutveckling;
- ★ vara medvetna om och kunna formulera ungdomsarbetarens roll och uppdrag och inte ägna sig åt mål och aktiviteter som faller utanför ramen för de grundläggande principerna;
- ★ kontinuerligt och kritiskt reflektera kring hur det egna agerandet, såväl som lokala mål, metoder och sätt att organisera aktiviteter stämmer överens med de grundläggande principerna.

- ★ ett tydligt och heltäckande system för dokumentation och uppföljning av utfall, förutsättningar och arbetsprocesser i relation till mätbara indikatorer och mål;
- ★ regelbundna och aktuella kartläggningar av lokala förhållanden och behov;
- ★ tydliga rutiner för kontinuerlig analys av och reflektion kring utfall i relation till förutsättningar, arbetsprocesser och aktiviteter, samt behovet av fortsatt utveckling;
- ★ tydliga rutiner för kontinuerliga uppdateringar rörande nationell och internationell forskning, trender och metoder inom sektorn ungdom och öppen ungdomsverksamhet;
- ★ gemensamma ansträngningar av alla intressenter när det gäller att samarbeta runt kvalitetsutveckling och införande av innovationer;
- ★ kontinuerlig kompetensutveckling av ungdomsarbetare baserad på ett tydligt kompetensramverk i kombination med en analys av lokala utfall, behov, styrkor och svagheter.

SAMARBETSPARTNERS PÅ NATIONELL NIVÅ

www.oead.at

www.erasmusplus-jeunesse.fr

www.leargas.ie

www.iuventa.sk

www.jint.be

www.jugendfuereuropa.de

www.jaunatne.gov.lv

www.movit.si

www.mobilnost.hr

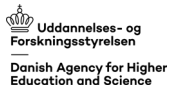
[erasmus-plus.gr](http://www.erasmus-plus.gr)

www.aha.li

www.anpcdefp.ro

www.ufm.dk

www.tka.hu

www.jtba.lt

www.mucf.se

www.agenziagiovani.it

www.rannis.is

www.erasmusplus.nl

www.oph.fi/fi/eun-nuoriso-ohjelmat

www.juventude.pt

www.dzs.cz

www.movetia.ch

www.aktivungdom.eu

[erasmusplus.rs](http://www.erasmusplus.rs)

europanoored.eu

INTERNATIONELLA ORGANISATIONER

pjp-eu.coe.int

www.youthforum.org

www.youthforum.org

intercityyouth.eu

www.poywe.org

www.salto-youth.net/rc/eeca/

www.salto-youth.net/see

“UNGDOMSARBETE
ÄR VÄRDEBASERAT...
OCH FRÄMJAR
UNGAS RÄTTIGHETER”

